Vraag nr. 17
van 22 oktober 2004
van de heer JOHAN VERSTREKEN

Dienstenrichtlijn – Toeristische sector

Het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende diensten op de interne markt, de zogenaamde Bolkestein-richtlijn, beoogt de bevordering van het vrij verkeer van diensten binnen de Europese Unie. De kaderrichtlijn wil de concurrentiepositie van de commerciële dienstensector binnen Europa verstevigen.

Het voorstel beoogt zo onder meer de vaststelling van een rechtskader om de belemmeringen die de vrijheid van vestiging van dienstenverstrekkers en het vrije verkeer van diensten tussen de lidstaten in de weg staan, te verwijderen en de dienstenverstrekkers en -afnemers de nodige rechtszekerheid te bieden.

Zo voorziet de richtlijn in maatregelen met betrekking tot het vaststellen van beginselen waaraan vergunningenstelsels die op de dienstenactiviteiten van toepassing zijn, moeten voldoen, meer bepaald wat de voorwaarden en de procedures betreft voor het verlenen van vergunningen. Daarnaast voorziet de ontwerprichtlijn ook in een verbod op bepaalde wettelijke eisen die bijzonder beperkend zijn en die in de wetgeving van bepaalde lidstaten nog kunnen voorkomen.

Zowel de Vlaamse reisbureausector als de logiesverstrekkende sector en de kampeersector worden geregeld via een stelsel van vergunningen.

1. Wat zijn de mogelijke implicaties van de Bolkestein-richtlijn voor de Vlaamse toeristische sector ?

2. Welke aanpassingen dienen doorgevoerd te worden in het vergunningenstelsel van de verschillende toeristische sectoren ?

3. Welke maatregelen neemt de minister eventueel met betrekking tot de concurrentiepositie van de Vlaamse toeristische sector ?

4. Hoe kunnen de kwaliteit, de veiligheid en de identiteit van de Vlaamse toeristische sector blijvend gewaarborgd worden ?

Antwoord

1. De mogelijke implicaties van de Bolkestein-richtlijn voor de Vlaamse toeristische sector spitsen zich toe op de Vlaamse reisindustrie. Voornamelijk gaat het dan om autocarbedrijven, reisbureaus en touroperators, zijnde de sectoren actief in het uitgaande toerisme (het zogenoemde "outgoing"-toerisme) en de toeristische gidsen en reisleiders. De ontwerprichtlijn-Bolkestein zou er onder meer toe leiden dat een reisbureau of touroperator uit een andere Europese lidstaat zonder meer in Vlaanderen-Brussel actief kan worden en niet meer aan de Vlaamse vereisten inzake beroepsbekwaamheid en solvabiliteit (kapitaal en borgtocht) moet voldoen. Hiervoor zal dan de reglementering van het land van oorsprong gelden. In diverse lidstaten (o.a. Nederland, Duitsland, Oostenrijk,...) bestaat evenwel geen specifieke reglementering op reisbureaus en touroperators zodat het "land-van-oorsprongprincipe" in deze gevallen geen betekenis heeft.

   Wat de logiesverstrekkende sector (voornamelijk hotels) en de kampeersector betreft, is het op dit ogenblik zo dat de bestaande Vlaamse decreetgeving zich enkel richt op de toeristische infrastructuur en niet op de persoon die de diensten verstrekt. Een onderdaan van eender welke lidstaat kan, mits hij beschikt over een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, in Vlaanderen-Brussel een hotel of een camping uitbaten. Wel zal hij er moeten voor zorgen dat hij een exploitatievergunning (kwaliteit en brandveiligheid) verkrijgt voor de toeristische infrastructuur waarin hij zijn diensten wil aanbieden. Ook zal hij moeten rekening houden met de regelgeving inzake de stedenbouw. Immers, enkel met de vereiste stedenbouwkundige vergunning(en) kan een hotel of een camping opgericht en uitgebaat worden.

2, 3 en 4. Met betrekking tot de deelvragen 2, 3 en 4 verwijs ik naar het algemeen standpunt dat de Vlaamse Regering betreffende dit voorstel van Europese dienstenrichtlijn of deze zogenaamde Bolkestein-richtlijn ter bevordering van het vrije verkeer van diensten binnen de Europese Unie, op mijn voorstel innam op 1 oktober en 12 november jl.

De Vlaamse Regering erkent dat het voorstel van kaderrichtlijn de concurrentiepositie van de commerciële dienstensector binnen Europa kan verstevigen. De voorgestelde maatregelen, en dan vooral deze met het oog op een administratieve vereenvoudiging, kunnen daarenboven zorgen voor een hogere productiviteit en meer werkgelegenheid. De richtlijn mag evenwel niet leiden tot een uitholling van de sociale verworvenheden. Daarom wil de Vlaamse Regering dat de Europese Commissie voorafgaandelijk maatregelen neemt voor een Europese harmonisering ten aanzien van de meeste domeinen die het voorstel van richtlijn behandelt.

Vlaanderen wil zich tevens het recht voorbehouden om dienstenverleners die vanuit het buitenland opereren aan dezelfde voorwaarden te onderwerpen als diegenen die van op het eigen grondgebied werken. Dit ter bescherming van zowel werknemers, werkzoekenden en consumenten, als de volksgezondheid en het milieu.

In afwachting van verdere impactstudies op Vlaams en Europees niveau, maakt de Vlaamse Regering ook voorbehoud bij het toepassingsgebied van de richtlijn (welke diensten vallen eronder, welke niet?).

Tot slot merkt de Vlaamse Regering ook op dat het voorstel van richtlijn geen rekening houdt met de Vlaamse bevoegdheid inzake de diensten. Met name moet het mogelijk blijven dat bepaalde regelgeving, vergunningenstelsels en erkenningsregelingen (o.a. inzake toerisme) enkel gelden op het grondgebied van een deelstaat. De Europese Commissie moet dan ook worden gevraagd om de bestuurlijke indeling van haar lidstaten te respecteren, net zoals er nood is aan een talenregeling. Niet alleen als waarborg voor het behoud van de eigen identiteit in Europa, maar ook om een kwalitatieve dienstverlening (waaronder dus ook het Vlaamse toeristisch productaanbod) te verzekeren.

Ter conclusie mandateerde de Vlaamse Regering mij voor de oprichting van een werkgroep die per beleidsdomein nauwgezet de impact analyseert van de voorgestelde dienstenrichtlijn. Ook de Europese Commissie moet worden gevraagd zulke impactanalyses uit te voeren ten aanzien van specifieke sectoren zoals de welzijns-, gezondheids- en tewerkstellingssector, alvorens de ontwerprichtlijn aan de Raad en het Parlement voor te leggen.

Deze werkgroep voerde ondertussen deze opdracht uit. Conclusie is dat de Vlaamse Regering vraagt dat Vlaanderen de vereisten die het stelt inzake beroepskwalificaties, vergunningenstelsels, kwaliteitscertificaten en erkenningsregels voor onder meer diensten van arbeidsbemiddeling, energiediensten en toeristische beroepen kan behouden na invoering van het oorspronglandbeginsel.